

A Debreceni Egyetem képzési alternatívái és lehetőségei a sportszakember képzésben

© Németh Petra
Debreceni Egyetem
peppinoka@hotmail.com

Kutatásom elsődleges célja, hogy feltérképezzem a Debreceni Egyetem által nyújtott sportszakember képzések alternatíváit, valamint fényt deríteni a képzésekben részt vevő hallgatók motivációira, miért az adott szakot / képzést választották, milyen jövőképpel rendelkeznek. *„A kutatás az Európai Unió és Magyarország támogatásával a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 azonosító számú „Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése konvergencia program” című kiemelt projekt keretei között valósult meg”.* Hipotéziseimet jól átgondolva tettem meg, hogy megcáfolódásuk, illetőleg beigazolódásuk fontos pontra hívja fel a figyelmet. Első hipotézisem, hogy a vizsgált sportszakember képzésekbe főként versenysportolók vagy rendszeres testmozgást végzők (több, mint heti háromszor egy órát sportolnak) jelentkeznek túlsúlyban. Második hipotézisem, hogy a versenysportolók tanulmányi eredményei gyengébbek, mint azoké a hallgatóké, akik rendszeresen vagy annál kevesebbet sportolnak. Harmadik, és egybe utolsó állításom pedig, hogy az ezen képzésekbe jelentkezők motivációját egyértelműen a sport központú jövő alakította, és tudatosan választották a képzést. Kutatásommal széles körű képet tudok nyújtani Magyarország egyik legnagyobb egyeteme által nyújtott sportszakember képzéseiről, erősségekről, hiányosságokról, a hallgatók összetételéről, motivációjáról, jövőt érintő elképzeléseiről. Kutatásom hasznosítható lenne a későbbiekben létrehozni kívánt sport szakok / képzések stratégiájának kialakításánál, hiszen jelenleg nincsenek biztosítva a versenysportolók és a későbbi sportszakemberek képzésének széles spektrumú, megfelelő továbbtanulási lehetőségei. Betekintést adna a jelenlegi és leendő hallgatók számára a sport irányú választási alternatívákról, továbbá kutatási és szakirodalmi alapot adhatnak a hasonló témát kutatni szándékozó egyéneknek.

Kezdő lépésként feltérképeztem a Debreceni Egyetem sportszakember képzéseit, majd a képzések vezetőjével / koordinátorával készítettem interjút a képzés kialakulásáról, menetéről, a képzésben részt vevő hallgatók motivációjáról, teljesítményeiről, a lehetséges fejlesztésekről, az eddigi tapasztalatokról és az utánkövetésről. Ezen adatok birtokomba jutását követően tudom kialakítani azt a kérdőívet a hallgatók számára, ami a kutatásom második fő pontja lesz.

Első interjúmat *Lőrincz Mónika*, szakképzési koordinátorral készítettem el, a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Karának keretein belül folyó sportkommunikátor felsőfokú szakképzésről. Sajnos kifutó rendszerről beszélünk, hiszen jövőre a felsőoktatási szakképzés veszi át a helyét, amiben a sportkommunikátor már nincsen jelen. Így nem is tudni, lesz-e tovább jövője. A sportkommunikátor felsőfokú szakképzés 2010-ben indult, az első évfolyam 20-22 fő volt, ez a létszám volt minden évben a jellemző, az utolsó évfolyam viszont 10 fővel lett engedélyezve. Alapvetően gyengébbek összehasonlítva egy BA-s (egyetemi alapképzés) csoporttal szemben, viszont nagyon erős sport érdeklődéssel rendelkeznek. Változó eredményűek a tanulók, inkább közepes jeggyel zárul a képzés. Itt szakmai vizsga van, írásbeli, szóbeli tételekkel, vizsgarészekkel, elég sokrétűen mérettetnek meg. Sajnos az óralátogatással gondok vannak, éppen ezért az írásbeli

vizsgáljuk sokszor nem zárul jó eredménnyel, de a szóbelivel sokszor javítanak rajta. Ennek ellenére viszont a képzés biztosít számukra olyan kompetenciákat, amelyekkel meg tudják állni a helyüket a munkaerőpiacon. Volt már számos visszajelzés, többnyire sportegyesületek részéről, hogy kiválóan meg tudják állni a helyüket akár egy adminisztratív összefoglaló állásban, hiszen a képzés alkalmával megtanulnak jól kommunikálni. A sport területén is elég sok alapozást kapnak, sporttörténetről, médiáról, jogról, sok olyan területet érintenek, amik nélkülözhetetlenek, és ezáltal a sportéletben, mint egyféle közvetítő ember lehetnek jelen. Az, hogy mennyire tudják ezt a valóságban is végrehajtani, csakis rajtuk múlik. Van olyan is, aki továbbtanul egyetemi képzésben és felhasználja a beszámítható 60 kreditet, amit a felsőfokú szakképzés során megszerez. Az anyag többnyire a bölcsészkaron lévő órákból lett összeválogatva, hozzáteve specifikus tantárgyakat, amik csak nekik szólnak. A teljesítés módja és a követelmények megegyeznek a BA-s hallgatók követelményeivel, épp ez a képzési struktúra lényege, hogy ugyanazt tanulják, ugyanazzal a teljesítési feltételekkel, és ezért lehet majd beszámítani. Ez akár egy motiváció is lehet a továbbtanulásra.

Második alkalommal *Borbély Attila* egyetemi docenssel, a Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar Sportgazdasági és –menedzsment tanszékének tanszékvezetőjével készítettem interjút, a 2010-ben indult sportszervező BSc. képzésről. A szak 2008-ban jött létre, korábban is volt tervbe, hogy sport mesterképzést és alapképzést bevezessen az egyetem, de nem volt meg hozzá a megfelelő személyi muníció, hiszen nem volt az egyetemen sporttudományi PhD-val rendelkező szakember. Végül 2010-ben indult el a szak a pótfelvételi eljárás keretében 24 hallgatóval, sajnos ekkor még csak költségtérítéses helyek voltak. A második évben 60 fővel indult és már államilag támogatott képzésként is lehetőség volt a meghirdetésre. Ekkor a jelentkezők kor összetétele is kissé megváltozott, fiatalabbak jelentkeztek. A harmadik évben, jelenleg pedig közel 90 hallgatója van a szaknak 66 államilag támogatott hellyel. A hallgatói létszám és az érdeklődés egyaránt, évről-évre növekedett, ami a jövőben is remélhetőleg meg fog maradni. A szak hallgatóit tekintve a hozott tanulmányi átlaguk jó, hiszen ahhoz, hogy sikeres felvételt nyerjenek, közel 360 pontot kell elérniük, ami egy erős négyes tanulmányi eredményt jelent. Többségében pedig a jelentkezők sportvezetők vagy sporttal foglalkozó szakemberek szeretnének lenni. A tekintetben felmérés nem történik, hogy verseny vagy élsportolók milyen százalékban választják ezt a képzést, de egy biztos, az itt tanulók erős sportszervezői érdeklődéssel rendelkeznek. Interjúalanyom továbbá kiemelte a képzés gyakorlatorientáltságának fontosságát is, hisz az elmélet mellett, hiszen a végzős hallgatóknak kötelezően teljesíteniük kell sportgazdasági és sportszakmai gyakorlatot sportegyesületeknél. Ily módon az órák vegyesek, 50%-a sportszakmai, 50% pedig sportgazdasági irányultságú. Felvetődött bennem a gondolat, hogy egy ilyen nagy egyetemen, mint a Debreceni Egyetem, mi a sportszakmai képzések jövője, milyen lehetőségekkel bővül a terület, feltettem tehát a kérdést interjúalanyomnak is. Meglepő módon az elkövetkezendő éveket tekintve igen kecsegtetőek a lehetőségek a jövőt tekintve, hiszen az egyetem elnyert egy TÁMOP-os pályázatot, Eger és Nyíregyháza, mint bedolgozó konzorciumi partner segítségével, a Társadalmi Mobilitás Programban a felsőoktatás pontjának fejlesztése céljából. A Debreceni Egyetem, mint konzorciumi vezető (Borbély Attila szakmai vezetésével) 2 éven keresztül sportközgazdász mesterképzést fog kifejleszteni magyar és angol nyelven, részben a másik karon sportmérnöki képzés lesz szintén magyar-angol nyelven, a harmadik irány pedig az orvostudományi és egészségügyi centrumban lesz, ott pedig sportrehabilitációs szakirányú képzések és népegészségügyi sportszervezői képzések fognak indulni. Ezen kívül még egy orvosi

laboratórium kerül kifejlesztésre, illetve létrejött az orvosi karon a sportélettani intézeten belül egy sportélettani tanszék is.

E két interjú ugyan nem adhat megfelelő alapot az összehasonlításra, csupán ismeretet a képzések meglétéről és egy kutatási bázist képző feltérképezést a későbbi vizsgálatok alapjául szolgálva. Az alaposság eszményét követve azt hivatottam analizálni a jövőben, egy speciális kérdőív összeállításával és lekérdezésével a sportszakember képzésben részt vevők körében, hogy milyen tényezők együttes hatása eredményezte az adott képzésbe való jelentkezésüket. A kérdőív az általános kérdéseken túl tartalmazni fog egy kifejezetten a hallgatók sportéletben betöltött szerepére vonatkozó blokkot, melyből tudomást szerezhethetünk a sportmúltról, a sportolás rendszerességéről, helyéről, idejéről, tartamáról, módjáról (versenysport, hobbi sport), előnyeiről, hátrányairól, valamint miként jelenik meg a sport, mint jövőt alakító tényező az egyén elképzeléseiben. Ezt követően a tanulmányokra vonatkozó témakörben kerül sor a motivációs kérdéskör kibontására; miért, milyen okból választotta az adott szakot, mennyire volt tájékozódva a képzésről, milyen az oktatás minősége, a tanári kör felkészültsége, mennyire ad a képzettség a munkaerőpiacon hasznosítható kompetenciákat, mennyi a tanulmányi átlaga, hogyan befolyásolja a sport a tanulásra fordított időt, miben hátráltatja, miként segíti, milyen mértékben tesz szert gyakorlati ismeretekre a képzés alkalmával, szeretne – e még a tanulmányai befejeztével más szakon is tanulni...stb. Azonban, hogy a kapott eredményeket belehelyezhessen egy több pontról megvizsgált környezetbe, szükségeszerű a tanári oldalról is áttekinteni a témát, hiszen ők is meghatározóak a hallgatók jövőjének formálásában. Ehhez olyan interjúk elkészítését tűztem ki célul, melyet a sportszakember képzések tanári körében fogok megvalósítani.

Összegzésképpen a fent említettek és az interjúk során kapott információkból következtetésképp levonható, hogy az ellentét a két sportszakember képzés között erősen kiütözik, hiszen a sportkommunikátor FSZ-re jelentkezők nagy része a képzést áthidaló megoldásnak tekinti, az itt tanulóknak többnyire nem volt elegendő pontjuk az egyetemi felvételhez. Azonban ez lehetne egy nagyon jó lehetőség is arra, hogy az elvégzését követően átvezesse a tanulókat a felsőoktatás világába. Ez azonban csak a hallgatói részről tanúsított nagyobb érdeklődés és aktivitás mellett érhető csak el. Céлом egy átfogó képet kialakítani a képzésekben rejlő lehetőségek feltérképezéséről és a hallgatók motivációjáról, ami csak az átgondolt és mély adatgyűjtési módszerek vonatkozásában érhető el.